

College van burgemeester en wethouders

Besluit

GOEDGEKEURD

Vergadering van 23 maart 2021

Team Jeugd

2021_BW_00164

Investeringsprogramma transformatie sociaal domein - Besluitvormend

Zaaknummer: 177483

Portefeuillehouder: Annelies de Jonge

Openbaar

Ja

Embargo

Nee

Samenstelling

Aanwezig:

mevrouw Annemieke Vermeulen, Burgemeester; de heer Harry Matser, Wethouder; de heer Mathijs ten Broeke, Wethouder; mevrouw Annelies de Jonge, Wethouder ; mevrouw Laura Werger, Wethouder; mevrouw Anja de Rouw, Adjunct-secretaris; mevrouw Monique Stouten, gemeentesecretaris

Besluit

Besluitpunt 1

Het college besluit de raad voor te stellen het Investeringsprogramma transformatie sociaal domein vast te stellen als uitwerking van motie 2020-M0027.

Motivering

Aanleiding en context

zie raadsvoorstel.

Beoogd effect

zie raadsvoorstel.

Argumenten

zie raadsvoorstel.

Kanttekeningen

zie raadsvoorstel.

Communicatie / vervolgtraject / uitvoering

Na besluitvorming college op 23 maart 2021 volgt agendering in het Forum op 12 april en behandeling in de raad op 26 april 2021.

Rapportage / evaluatie

zie raadsvoorstel.

Financiële consequenties

zie raadsvoorstel

Risico's

zie raadsvoorstel

Personele consequenties

geen

Programmadoelen

Programma 4. Een vitale samenleving, iedereen doet mee

Toelichting programmadoelen

Het Investeringsprogramma geeft een extra impuls (ook in het licht van COVID-19) aan de ingezette transformatie van het sociaal domein met als doel de hulpafhankelijkheid te verminderen en de preventie van sociale problematiek te versterken.

Bijlagen

1. 20211603 Raadsvoorstel Investeringsprogramma transformatie sociaal domein (versie 23-3-2021).pdf
2. Investeringsprogramma transformatie sociaal domein.pdf
3. 177483_2020_M0027_gewijzigd_.pdf

ONTWERP RAADSVOORSTEL

Griffienummer:

Onderwerp	Investeringsprogramma transformatie sociaal domein
Programma	4. Een vitale samenleving, iedereen d 4. Een vitale samenleving, iedereen d

Forum	oordeelsvormend
Portefeuillehouder	Annelies de Jonge
Inlichtingen bij	Jeannette 't Hoen
	06-22943817 email: j.thoen@zutphen.nl

Soort bevoegdheid	☒ kaderstellend	☐ controlerend	☒ budgetrecht	☐ overig
Beleidsvrijheid	☐ geen	☐ beperkt	☒ ruim	
Programmabegrotingswijziging	☐ ja		☒ nee	

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

Het Investeringsprogramma transformatie sociaal domein vast te stellen als uitwerking van motie 2020-M0027.

Inleiding/aanleiding

Op 10 november 2020 heeft de gemeenteraad de motie ‘Investerings voor omslag in sociaal domein’ (2020-M0027) aangenomen. Het dictum is als volgt:

Verzoekt het college:

1. Een investeringsprogramma voor de transformatie van het sociaal domein op te stellen.
2. Als dekkingsvoorstel hiervoor (indien het resultaat dat toelaat) een bestemmingsvoorstel te doen bij het opmaken van de Jaarrekening 2020.
3. Uiterlijk in maart 2021 een investeringsprogramma aan de Raad voor te leggen, waarin budget en beoogde resultaten opgenomen is.

De afgelopen maanden hebben wij een investeringsprogramma opgesteld, dat bestaat uit drie onderdelen:

- I. Versnellen van maatregelen gericht op preventie en activering
- II. Doorvoeren andere werkwijze – slim combineren, samenwerken en innovatie
- III. Kwaliteitsimpuls dienstverlening organisatie – ICT, primaire werkprocessen en kwaliteit.

Elk onderdeel is uitgewerkt in een aantal concrete maatregelen, waarbij wij hebben geput uit succesvolle voorbeelden in andere gemeenten en ervaringen binnen onze eigen organisatie. De maatregelen zijn gebaseerd op de leidende principes van de strategische visie sociaal domein Zutphen een sterke, inclusieve samenleving. Bij elke maatregel staan de kosten aangegeven en de resultaten die worden beoogd.

Beoogd effect

Een extra impuls te geven aan de ingezette transformatie van onze dienstverlening in het sociaal domein met als resultaat het verminderen van de hulpafhankelijkheid en het daadwerkelijk versterken van de preventie van sociale problematiek.

Argumenten

Met het opgestelde investeringsprogramma wordt voldaan aan het verzoek van de raad in de motie van 10 november 2020.

De herziene visie van het sociaal domein gaat uit van een omslag van "zorgen voor" naar "zorgen dat". Dit volgens de vier leidende principes: een verantwoordelijke samenleving, focus op preventie, zo dichtbij mogelijk en effectief en efficiënt. De maatregelen in het investeringsprogramma zijn een concretisering van deze leidende principes.

1. Versnellen van maatregelen gericht op preventie en activering

Dit onderdeel is een vertaling van het leidende principe ‘focus op preventie’. Door te investeren in het voorveld en de inzet van lichtere hulp voorkomen we dat zwaardere, en veelal duurdere, vormen van zorg en ondersteuning noodzakelijk zijn. Ditzelfde geldt ten aanzien van werk en inkomen. Door mensen vroegtijdig te helpen, voorkomen we veelal zwaardere problematiek.

Beoogd resultaat is meer inzet op preventie, gebruik van het eigen netwerk en het voorliggend veld (normaliseren), ofwel het versterken van een integraal aanbod van algemene voorzieningen, in lijn met de ingezette versnellingsmaatregelen.

2. *Doorvoeren andere werkwijze - slim combineren, samenwerken en innovatie*

Het tweede onderdeel richt zich op anders werken en handelen in relatie tot onze inwoners en maatschappelijke partners. Het betreft het leidende principe 'een verantwoordelijke samenleving' en het leidende principe 'zo dichtbij mogelijk'. We investeren in het kennen van de inwoner en handelen naar wat nodig is voor de inwoner om zo zelfstandig mogelijk te functioneren en naar vermogen bij te dragen aan de samenleving.

Beoogd resultaat is dat professionals elkaar weten te vinden in een inwoner- en ontwikkelgerichte aanpak en kansen weten te creëren voor normalisering van problematiek.

3. *Kwaliteitsimpuls dienstverlening organisatie – ICT, primaire werkprocessen en kwaliteit*

Het derde onderdeel bevat een aantal maatregelen in het kader van het leidende principe 'efficiënt en effectief'. Efficiënt en effectief werken betekent onder andere het stroomlijnen van werkprocessen met de focus op kwaliteit en doelmatigheid en het weghalen van verspillingen.

Beoogd resultaat hiervan is het scheppen van voorwaarden binnen de organisatie voor een kwalitatief betere dienstverlening aan onze inwoners. De medewerkers beschikken over de juiste ICT-ondersteuning, hebben inzicht in de resultaten van hun werk en de werkprocessen zijn gestroomlijnd en geborgd in de organisatie.

Kanttekeningen

1. Het investeringsprogramma is een incidentele impuls om de transformatie te realiseren

De transformatie in het sociaal domein vraagt om méér dan een incidentele investering. Het gaat om een voortdurend en doorlopend proces, dat we met dit investeringsprogramma willen aanjagen en versnellen. Bij het opstellen van het investeringsprogramma is gekozen voor maatregelen die gerealiseerd kunnen worden binnen een realistisch investeringsbudget, rekening houdend met de financiële positie van Zutphen. De maatregelen sluiten aan op de (versnellings)maatregelen waarin al is geïnvesteerd, waardoor we tot een snelle implementatie kunnen overgaan.

2. In het investeringsprogramma zijn aanpak en resultaten nog niet in detail uitgewerkt

In het investeringsprogramma zijn de beoogde resultaten per maatregel benoemd. Maar de aanpak, planning en resultaten zijn nog niet in detail uitgewerkt. Dit krijgt werkende weg verdere invulling, waarover we u nader informeren via de reguliere weg in de bestuurlijke rapportages.

3. Resultaten worden beïnvloed door COVID-19

Veel inwoners worden getroffen door de COVID-19 crisis: doordat zij de ziekte oplopen, ofwel doordat zij worden geraakt door de overheidsmaatregelen. Daardoor neemt naar verwachting de behoefte aan ondersteuning toe, leidend tot meer aanvragen om inkomensondersteuning, schuldhulp en ondersteunende voorzieningen in het kader van Jeugd en Wmo. Dit betekent meer druk op de dienstverlening in het sociaal domein, waardoor mogelijk ook de resultaten van dit investeringsprogramma worden beïnvloed. Dit is echter ook het geval, wanneer we niet investeren. Met de voorgestelde maatregelen beogen we om ook in het licht van de COVID-crisis beter toegerust te zijn om de inwoners adequaat te ondersteunen vanuit een getransformeerde aanpak binnen het sociaal domein.

Risico's

-

Communicatie/Vervolgtraject/Uitvoering

Na vaststelling volgt de uitvoering van het investeringsprogramma vanaf mei 2021 tot medio zomer 2022.

Rapportage/evaluatie

De voortgang, zowel inhoudelijk als financieel, wordt gerapporteerd via de reguliere weg in de bestuurlijke rapportages.

Financiën

De drie onderdelen vragen een totale investering van € 650.000, die als volgt is opgebouwd:

Investeringsprogramma	investering
1. Versnellen van maatregelen gericht op preventie en activering	€ 200.000
2. Doorvoeren andere werkwijze - slim combineren, samenwerken en innovatie	€ 200.000
3. Kwaliteitsimpuls dienstverlening organisatie - ICT, primaire werkprocessen en kwaliteit	€ 250.000
Totaal	€ 650.000

Het financiële meerjarige effect per investeringsmaatregel is moeilijk te becijferen. Over het geheel genomen is een besparingseffect te verwachten. Niet investeren betekent minder beheersing van uitgaven en een groter risico op begrotingsoverschrijdingen. Zie ook de toelichting in het Investeringsprogramma.

Het gevraagde investeringsbudget is gebaseerd op ramingen. Er wordt een begroting gemaakt en de werkelijke uitgaven worden gemonitord. Wanneer de ene maatregel minder kost dan de andere kunnen verschuivingen worden aangebracht. Middelen die niet worden besteed worden ook in beeld gebracht.

Voor de dekking van de kosten van dit investeringsprogramma doen wij een bestemmingsvoorstel bij het opmaken van de Jaarrekening 2020.

Bijlagen

1. Investeringsprogramma transformatie sociaal domein
2. Motie 2020-M20027

Stukken die ter inzage liggen

ONTWERP

BESLUIT

Griffienummer:

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van met nummer ;

gelet op

b e s l u i t :

Het Investeringsprogramma transformatie sociaal domein vast te stellen als uitwerking van motie 2020-M0027.

Aldus besloten in de openbare vergadering van
de raad van de gemeente Zutphen,
gehouden op:

De voorzitter,

de griffier,

Investeringsprogramma transformatie sociaal domein

1. Inleiding

Op 10 november 2020 heeft de gemeenteraad de motie Investerings voor omslag in sociaal domein (2020-M0027) aangenomen. Het dictum is als volgt:

Verzoekt het college:

1. Een investeringsprogramma voor de transformatie van het sociaal domein op te stellen.
2. Als dekking voorstel hiervoor (indien het resultaat dat toelaat) een bestemmingsvoorstel te doen bij het opmaken van de Jaarrekening 2020.
3. Uiterlijk in maart 2021 een investeringsprogramma aan de Raad voor te leggen, waarin budget en beoogde resultaten opgenomen is.

Toelichting op de motie:

De strategische visie op het sociaal domein gaat uit van een omslag van “zorgen voor” naar “zorgen dat”. Dit volgens de vier leidende principes van een verantwoordelijke samenleving, focus op preventie, zo dichtbij mogelijk en effectief en efficiënt. Om deze omslag daadwerkelijk te realiseren is het nodig dat deze principes vertaald worden in concrete stappen. Hiervoor verzoeken we het College een investeringsprogramma op te stellen, inclusief de middelen om deze stappen binnen enkele jaren in de praktijk te brengen.

Een aanvullende reden om de omslag in het sociaal te versnellen is het effect van de covid-19 pandemie om onze inwoners. De verwachting is dat meer inwoners geconfronteerd worden met financiële problemen en oplopende schulden. Meer mensen verkeren in sociaal isolement en mogelijk neemt de druk op de hulpverlening toe. Door Covid-19 neemt de urgentie toe om in het sociaal domein preventie voorop te stellen en daarbij te leren van andere gemeenten.

Een randvoorwaarde voor dit investeringsprogramma is dat het een bijdrage levert aan het realiseren van de bezuinigingsopgave in het sociaal domein. Een belangrijk onderdeel daarvan is het leren van de goede voorbeelden van andere gemeenten (dit ook conform de motie bij de begroting 2020-2023). Wat de indieners betreft richt het investeringsprogramma zich vooral op een aanpak die in andere gemeenten effectief is gebleken of breiden we een aanpak uit die in de gemeente Zutphen succesvol is.

De voorliggende Programmabegroting 2021-2024 heeft een sluitend kader. Dat willen de indieners zo houden. We vragen het College om een bestemmingsvoorstel, gericht op het invullen van voornoemde doelen in het sociale domein, te doen bij de Jaarrekening 2020, indien het resultaat 2020 dat toelaat.

2. Doel en resultaat

De transformatie in het sociaal domein binnen de gemeente Zutphen vraagt veel van de gemeente en de maatschappelijk partners. Enerzijds gaat het om de verandering in het denken en doen en de aansturing van onze (maatschappelijke) partners. En anderzijds om het anders invullen van onze dienstverlening aan inwoners vanuit een integrale benadering, gericht op het stimuleren van de eigen kracht en het normaliseren van problematiek. Hierbij rekening houdend met een realistisch

beeld van het zelfoplossend vermogen in een samenleving die eigen verantwoordelijkheden serieus oppakt, maar in zwaar weer steun nodig heeft van een zorgzame (lokale) overheid.

Het gewenste investeringsprogramma is erop gericht om de reeds ingezette transformatie in het sociaal domein te versterken en op onderdelen te versnellen. Dit waar mogelijk ontschot tussen de verschillende onderdelen, om te komen tot meer integraliteit, vanuit een samenhangende visie en aanpak binnen het sociale domein.

Het voornemen is om incidentele middelen voortkomend uit het verwachte jaarrekeningresultaat 2020 in dit programma doelgericht in te zetten. Gericht op structurele veranderingen binnen het sociaal domein met als resultaat: *maximaal resultaat* uit zorg en ondersteuning voor *degenen die dat nodig hebben* tegen *aanvaardbare kosten* binnen de beschikbare budgettaire kaders.

Het investeringsprogramma bestaat uit de volgende onderdelen en resultaten:

Onderdeel	Beoogd resultaat
I. Versnellen van maatregelen gericht op preventie en activering	Versterken van een integraal aanbod van algemene voorzieningen, waarmee maatwerk wordt beperkt in lijn met de ingezette versnellingsmaatregelen.
II. Doorvoeren andere werkwijze - slim combineren, samenwerken en innovatie	Professionals weten elkaar te vinden in een inwoner- en ontwikkelgerichte aanpak en weten kansen te creëren voor normalisering van problematiek.
III. Kwaliteitsimpuls dienstverlening organisatie – ICT, primaire werkprocessen en kwaliteit	Medewerkers kunnen hun werk efficiënt en effectief uitvoeren: zij beschikken over de juiste ICT-ondersteuning, hebben inzicht in de resultaten van hun werk en de werkprocessen zijn gestroomlijnd en geborgd in de organisatie.

3. Kader + aanvliegroute

De *herijkte visie op het sociaal domein*¹ is het kader waarin wij werken: een sterke inclusieve samenleving komt neer op een grote omslag in de aanpak van de sociale problematiek in Zutphen. We willen 'van zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Dit betekent het verminderen van hulpafhankelijkheid van onze inwoners en het daadwerkelijk versterken van de preventie en normaliseren van problematiek. Zie <https://raad.zutphen.nl/vergaderstukken/raadsstuk/vaststellen-strategische-visie-sociaal-domein-zutphen-een-sterke-inclusieve-samenleving>

De strategische visie fungeert als een paraplu. De nadere invulling wordt concreet in onderliggend beleid op deelterreinen, zoals de aanpak schuldhulp, beleidsplan Jeugd, nota Gezondheidsbeleid en beleidsthema's in het kader van de thematafels, waaronder bestrijding eenzaamheid. Het college borgt de integrale sturing op het sociaal domein middels een uitvoeringsagenda (in ontwikkeling).

Op dit moment ligt de focus op meer inzet van preventie, gebruik van eigen netwerk en het voorliggend veld (het normaliseren) en het terugdringen en beheersbaar maken van de uitgaven die de gemeente doet voor uitvoering van de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning. Om dit

¹ Vastgesteld in de Raad op 11 mei 2020

te versnellen zijn in het afgelopen jaar maatregelen uitgewerkt en gestart (zie burap 2, vergaderstukken raad 2020 – 0091). Via de buraps informeren wij u over de voortgang en resultaten van deze versnellingsmaatregelen.

In lijn met de versnellingsmaatregelen zien we kansen om verder te investeren in algemene voorzieningen en initiatieven, die bijdragen aan het realiseren van onze doelen. De benodigde extra acties en maatregelen zijn uitgewerkt in een samenhangend investeringsprogramma. Daarbij hebben we ons laten inspireren door 'best practices' uit andere gemeenten, zowel in de regio als daarbuiten (zoals Haarlem, Arnhem en Apeldoorn).

De voorgestelde geselecteerde maatregelen geven een extra impuls aan de invoering van een andere manier van denken en doen, zowel bij de professionals binnen de gemeente, als bij de uitvoeringspartners. Dit draagt ook bij aan het beter prioriteren en het maken van scherpere keuzen in wat we wel en niet meer doen.

Het Investeringsprogramma sluit aan op het programma Krachtig Zutphen, dat is gericht op het versterken van de sociaal-economische kracht van Zutphen. Met name binnen het deelprogramma Waterkwartier zien wij mogelijkheden om de maatregelen onder II (doorvoeren van een andere werkwijze) in de praktijk toe te passen, waarbij tevens middelen vanuit de regiodeal kunnen worden ingezet.

In het Investeringsprogramma gaat het om een eenmalige extra inzet van middelen om de transformatie die nodig is binnen het sociaal domein een impuls te geven. Daarbij hebben we de wens om het investeringsprogramma in twee jaar uit te rollen. We willen de voorgestelde maatregelen gericht in de tijd werkende weg (in lijn met al in gang gezette ontwikkelingen) uit zetten.

Gedurende de looptijd van het Investeringsprogramma wordt periodiek gerapporteerd aan college en raad over de voortgang, de resultaten én de opgedane ervaringen. Daarmee levert deze eenmalige inzet van extra middelen input op voor een blijvende andere werkwijze en inzet van middelen binnen het sociaal domein. Met als resultaat dat op termijn meer inwoners sneller kunnen worden geholpen om weer op eigen kracht verder te gaan binnen de gestelde financiële kaders.

4. Beschrijving maatregelen + onderbouwing

Hieronder volgt per onderdeel van het Investeringsprogramma een korte beschrijving en onderbouwing van de maatregelen.

4.1 Versnellen van maatregelen gericht op preventie en activering

Preventie is een van de leidende principes in de strategische visie sociaal domein. Door te investeren in het voorveld en de inzet van lichtere hulp voorkomen we dat zwaardere, en veelal duurdere, vormen van zorg en ondersteuning noodzakelijk zijn. Ditzelfde geldt ten aanzien van werk en inkomen. Door mensen vroegtijdig te helpen, voorkomen we veelal zwaardere problematiek.

Dit alles vraagt om een wisselwerking tussen geïndiceerde zorg en een goed afgestemd aanbod van algemene voorzieningen, zodat we preventief kunnen inzetten, afschalen waar mogelijk en opschalen waar nodig. De maatregelen in dit onderdeel richten zich op drie gesignaleerde kansen om deze ontwikkelingen te versnellen op gebied van jeugd, Wmo en participatie:

- a. In het kader van de Blauwdruk Preventie Jeugd zijn ‘witte vlekken’ in het aanbod van algemene voorzieningen voor jeugd en jongeren opgespoord en projectideeën ontwikkeld voor vernieuwende initiatieven, mede gebaseerd op best practises uit andere gemeenten. Wij zien kansen om het preventieve aanbod te versterken door gericht te investeren in projecten die bijdragen aan een positief opvoedklimaat en een betere samenwerking tussen netwerkpartners. Enkele voorbeelden: het organiseren van een doorlopende lijn in de aanpak van laaggeletterdheid van kinderen, jeugdigen en hun ouders; een integrale aanpak om kinderen gezond te laten opgroeien (voeding, beweging, sport); een vrij toegankelijk aanbod van activiteiten voor kinderen van gezinnen in armoede, ook in de weekenden en vakanties. Daarnaast wordt een Macromonitor Jeugd en Welzijn ontwikkeld, om preventie en sociaal welbevinden meetbaar te maken op inhoud en financiën. Deze monitor integreert de macromonitor Jeugd, de sociale wijkanalyses en data gedreven werken. Zutphen initieert daarmee een landelijke pilot in samenwerking met het Nederlands Jeugd Instituut (NJI).
- b. Er is een onderzoek uitgevoerd (door adviesbureau Langhenkel) naar de mogelijkheden voor een structurele omslag van maatwerk naar algemene voorzieningen. In de eindrapportage (december 2020) zijn diverse kansrijke projecten geanalyseerd, waaronder het Project Kantelen van dagbesteding. In diverse gemeenten (zoals Eindhoven, Apeldoorn en Haarlem) zijn positieve ervaringen opgedaan met de gekantelde dagbesteding. Inwoners met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van dagbesteding kunnen terecht bij een, voor hen passende, laagdrempelige voorziening (indicatievrij), meestal in hun eigen omgeving. De ervaring leert dat de gekantelde dagbesteding zich door de tijd heen steeds verder door ontwikkelt en daarmee steeds meer inwoners kan voorzien in hun ondersteuningsvraag. Een verkenning voor de inzet van de kanteling van dagbesteding is wenselijk om ook op middellange termijn verdere besparingen te realiseren.
- c. In het kader van het programma Waardevol Werk optimaliseren we de verbinding tussen werk en zorg. De keten van voorzieningen van dagbesteding – beschut werk – werkervaringsplek – betaald werk wordt beter op elkaar afgestemd. Daardoor worden de mogelijkheden van inwoners om zo regulier mogelijk te kunnen werken vergroot. Hierbij maken we slim gebruik van de uitwerking Waardevol werk in Haarlem, sluiten we aan bij de introductie van het ‘Werkt mee’ product, dat is geïntroduceerd door de gemeente Apeldoorn in navolging van Activerend werk van de gemeente Arnhem, liften we mee op landelijke intervisiegroepen vanuit Movisie en gebruiken we de Toolkit Simpel Switchen vanuit de Programmaraad. Door te investeren in het opzetten van een voorziening voor diagnose en ontwikkeling krijgt dit programma een impuls. Daarmee ontstaat een beter inzicht in capaciteiten, talenten en ontwikkelmogelijkheden van deelnemers. En kunnen deelnemers aan de slag op een plek die past bij hun mogelijkheden, waardoor ook de kans op uitval of afhaken vermindert.

Dit onderdeel omvat de volgende maatregelen:

Maatregel	Beschrijving dringende knelpunt	Resultaat	€
Versnelde start van projecten gericht op preventie	Inwoners met een hulp- en ondersteuningsvraag worden soms verwezen naar een maatwerkvoorziening, omdat een voorliggend alternatief ontbreekt. De Blauwdruk Preventie Jeugd bevat een scala aan voorstellen en best practises uit andere gemeenten, die het beroep op maatwerk kunnen verminderen.	Start van 2 kansrijke projecten op basis van projectplannen met een realistische begroting en resultaten. Daling van het aantal aanvragen voor een maatwerkvoorziening.	75.000

	Door te investeren in de ontwikkeling van kansrijke projecten willen wij een versnelling aanbrengen in het versterken van het voorveld voor jeugd en jongeren.		
Verkenning van mogelijkheden voor een 'gekantelde' dagbesteding	Inwoners met een ondersteuningsbehoefte aan dagbesteding maken veelal gebruik van individuele maatwerkvoorzieningen 'begeleiding groep'. Dit is een dure voorziening, met de nodige administratieve lasten. Door de dagbesteding te 'kantelen' kunnen inwoners met een behoefte aan dagbesteding laagdrempelig terecht bij een voorziening in de buurt (indicatievrij), samen met wijkbewoners en vrijwilligers die graag iets willen betekenen.	Start van 2 concrete projecten in samenspraak met (zorg)aanbieders om ervaring op te doen en een afweging voor een bredere uitrol te kunnen maken. Daling van de uitgaven voor de maatwerkvoorziening 'begeleiding groep'.	75.000
Ontwerp van een voorziening voor diagnose en ontwikkeling in het kader van het programma Waardevol werk	De gemeente heeft een reeks aan voorzieningen om inwoners die dit nodig hebben te ondersteunen bij het verkrijgen en behouden van (betaald) werk. Deelnemers blijven soms echter te lang 'hangen' in een voorziening en ontwikkelen zich onvoldoende. Of ze vallen uit omdat de werkplek niet past bij hun capaciteiten. Een voorziening voor diagnose en ontwikkeling maakt het mogelijk om de (ontwikkel) potenties van deelnemers beter in beeld te brengen.	Een uitvoerbaar inrichtingsplan voor een voorziening voor diagnose&ontwikkeling, resulterend in een meer effectieve inzet van voorzieningen en doorstroom van deelnemers naar een zo regulier mogelijke, passende werkplek.	50.000

4.2 Doorvoeren andere werkwijze - slim combineren, samenwerken en innovatie

Het tweede onderdeel richt zich op anders werken en handelen in relatie tot onze inwoners en maatschappelijke partners. Het betreft het leidende principe 'een verantwoordelijke samenleving' en het leidende principe 'zo dichtbij mogelijk'. We investeren in het kennen van de inwoner en handelen naar wat nodig is voor de inwoner om zo zelfstandig mogelijk te functioneren en naar vermogen bij te dragen aan de samenleving. Dit onderdeel geeft een impuls aan hoogwaardig en waardevol klantcontact met als doel de inwoner beter in beeld te krijgen en te houden én te werken volgens de bedoeling vanuit vakmanschap (integraler en vanuit een brede blik; rechtmatig maar niet rechtlijnig).

Dit onderdeel van het Investeringsprogramma bestaat uit de volgende concrete maatregelen:

Maatregel	Beschrijving dringende knelpunt	Resultaat	€
Integrale werkwijze overgang 18-/18+	De overgang naar volwassenheid is voor veel jongeren met een psychische kwetsbaarheid of sociale problematiek lastig. Met name de overgangsfase van jeugdhulp naar Wmo is complex en loopt nog niet optimaal. Het is belangrijk om meer aandacht te hebben voor deze overgang en jongeren naar volwassenheid goed te begeleiden.	Ontwikkelen van een integrale aanpak op het gebied van wonen – werken - welzijn – zorg voor een soepele overgang van kwetsbare jongeren naar volwassenheid.	50.000
Onderzoek naar het effectief inrichten van vervolgcontacten in het kader van de P wet	Na het toekennen van een uitkering in het kader van de Participatiewet, is er geen sprake van vervolgcontacten op basis van een vaste regelmaat. Dit is het gevolg van de bezuinigingen op de formatie in het primaire proces. Het loont de moeite om te onderzoeken op welke basis vervolgcontacten effectief ingericht kunnen worden, gericht op activering naar werk/participatie en vroegsignalering financiële problematiek.	Inzichten toepassen in de uitvoeringspraktijk en vertalen naar een gerichte en gestructureerde werkwijze om mensen te activeren en financiële problematiek te voorkomen.	50.000
Integrale aanpak op basis van het werken met 'focusklanten'.	Inwoners kloppen bij de gemeente aan met verschillende vragen om ondersteuning. Omdat niet 'alles' kan voor 'alle' inwoners is het belangrijk om focus aan te brengen. Welke inwoners hebben onze ondersteuning het hardst nodig en welke inzet vraagt dit? We kunnen hier bewuste keuzen in maken om inwoners écht vooruit te helpen. Een integrale benadering met focusklanten kan bijdragen om met de schaarse middelen meer resultaten te bereiken zo laat o.a. de aanpak WIJ Eindhoven en Navigator uit Assen/Meppel zien.	Een gerichte, integrale benadering van inwoners die ondersteuning nodig hebben op meerdere terreinen. Het resultaat is dat deze inwoners zich sneller ontwikkelen naar (financiële) zelfredzaamheid en (betaald) werk.	50.000
Implementeren van de Doorbraak-methode	Landelijk zijn positieve ervaringen opgedaan met de 'Doorbraak-methode'. Deze methode ondersteunt bij het leveren van professioneel maatwerk bij complexe casussen, zoals multi-	Bruikbare inzichten in de Doorbraak-methode integreren in de werkwijze van de verschillende teams. Resultierend in een	50.000

	probleem huishoudens. De methode is gericht op een balans tussen zakelijk realisme en oog voor de menselijke maat. Binnen onze gemeente is op bescheiden schaal een pilot uitgevoerd met eveneens positieve ervaringen. Wij willen de principes uit deze methodiek inzetten in de verschillende teams in het sociaal domein en daarmee het vakmanschap van onze professionals een impuls geven.	sneller traject naar normalisering van problematiek, inclusief het ontwikkelen van een 'escalatieroute' voor multi probleem huishoudens.	
--	---	--	--

4.3 Kwaliteitsimpuls dienstverlening organisatie – ICT, primaire werkprocessen en kwaliteit

Eén van de leidende principes van de strategische visie betreft 'efficiënt en effectief', een principe dat bijdraagt aan de te realiseren besparingen. Efficiënt en effectief werken betekent onder andere het stroomlijnen van de werkprocessen met de focus op kwaliteit en doelmatigheid en het weghalen van verspillingen (lean), om te komen tot een verbeterde kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners. Het vraagt tevens om een verbetering van de ICT infrastructuur, waardoor medewerkers beter worden ondersteund en inwoners meer gebruik kunnen maken van digitale vormen van dienstverlening. En het vraagt om het borgen van de kwaliteit van dienstverlening en een uniforme manier van werken, waardoor de inwoner ervaart dat hij doelgericht en adequaat wordt geholpen. Met deze maatregelen scheppen wij de voorwaarden binnen de organisatie voor een kwalitatief betere dienstverlening aan onze inwoners. Hoewel dit onderdeel in ontwikkeling is, is het cruciaal deze ontwikkelingen te versnellen.

Voorgestelde set aan maatregelen:

Maatregel	Beschrijving dringende knelpunt	Resultaat	€
Doorlichten van huidige ICT infrastructuur en opstellen verbeterplan	In de afgelopen jaren zijn alleen de noodzakelijke aanpassingen in de ICT infrastructuur doorgevoerd. Daardoor is er sprake van instabiliteit en uitval van het systeem, met als resultaat productieverlies van de medewerkers.	Doorlichting en verbeterplan moeten leiden tot een stabiele ICT infrastructuur, hogere productiviteit van medewerkers en meer zelfbediening voor inwoners.	50.000
Versterken en verbeteren applicatiebeheer	Aanpassingen en beheer applicatiebeheer zijn vertraagd door langdurig ziekteverzuim en niet kunnen invullen van vacatures (krapte op de arbeidsmarkt).	Doorvoeren van aanpassingen in applicatiebeheer waardoor efficiënter werken mogelijk is.	75.000
Stroomlijnen primaire werkprocessen	Herontwerp van het primaire werkproces inkomen en werk is gaande en levert efficiency op als ook de mogelijkheid te leren en te verbeteren. Er is op dit moment onvoldoende kennis en slagkracht	Gestroomlijnde (hoofd)werkprocessen en digitalisering van de dienstverlening (waar mogelijk) waardoor de	75.000

	om ook het primaire werkproces Wmo en Jeugd te herzien en te verbeteren.	inwoner sneller geholpen is.	
Inrichten kwaliteitsborging dienstverlening	Het ingezette beleid 'zorgen voor naar zorgen dat' vraagt om sturing op kwaliteit en uniformiteit van werken binnen de uitvoering en specifiek de toegang. Het inrichten van een effectief systeem van kwaliteitsborging geeft een impuls aan een betere kwaliteit van dienstverlening en helpt bij het maken van scherpere keuzes voor de inzet van de juiste ondersteuning of hulp voor onze inwoners.	Borging van een meer integrale sturing op kwaliteit en uniforme werkwijze, met als resultaat adequate dienstverlening tegen aanvaardbare kosten voor inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben.	50.000

4. Investeringsprogramma

Wij hebben vooral behoefte om blijvend te kunnen investeren in de omslag in het sociaal domein. We willen de transformatie borgen en de visie verder implementeren. Hieronder het overzicht van het totale Investeringsprogramma.

Investeringsprogramma	investing	totaal
I. Versnellen van maatregelen gericht op preventie en activering		
versnelde start van projecten gericht op preventie	€ 75.000	
verkenning van mogelijkheden voor een 'gekanтеле' dagbesteding	€ 75.000	
ontwerp van een voorziening voor diagnose en ontwikkeling in het kader van het programma Waardevol Werk	€ 50.000	
subtotaal		€ 200.000
II. Doorvoeren andere werkwijze - slim combineren, samenwerken en innovatie		
integrale werkwijze overgang 18- / 18+	€ 50.000	
onderzoek naar het effectief inrichten van vervolcontacten P wet	€ 50.000	
integrale aanpak op basis van het werken met 'focusklanten'	€ 50.000	
implementeren van de Doorbraakmethode	€ 50.000	
subtotaal		€ 200.000
III. Kwaliteitsimpuls dienstverlening organisatie - ICT, primaire werkprocessen en kwaliteit		
doorlichten huidige ICT infrastructuur en opstellen verbeterplan	€ 50.000	
versterken en verbeteren applicatiebeheer	€ 75.000	
stroomlijnen primaire werkprocessen	€ 75.000	
inrichten kwaliteitsborging dienstverlening	€ 50.000	
subtotaal		€ 250.000
TOTAAL INVESTERINGSPROGRAMMA		€ 650.000

Het financiële meerjarige effect per investeringsmaatregel is moeilijk te becijferen. Over het geheel genomen is een besparingseffect te verwachten. Niet investeren betekent minder beheersing van uitgaven en groter risico van begrotingsoverschrijdingen.

De huidige meerjarenbegroting geeft een realistisch beeld van de te verwachten noodzakelijke uitgaven op de voorziene hulpvraag. Autonome ontwikkelingen in de hulpvraag bij inwoners zorgen echter voor schommelingen in het uitgavenniveau. De voorgestelde investeringen in dit Investeringsprogramma dragen bij aan de inhoudelijke doelstellingen van het sociaal domein, inclusief de financiële opgave om binnen het kader van de vigerende meerjarenbegroting de kosten voor maatwerkvoorzieningen te verminderen.

De investering is gebaseerd op ramingen. Er wordt een begroting gemaakt en de werkelijke uitgaven worden gevolgd. Bij de inzet van maatregelen worden financiële én maatschappelijke resultaten voor zover mogelijk specifiek en meetbaar gemaakt en een evaluatie brengt de daadwerkelijke effecten in kaart. Wanneer de ene maatregel minder kost dan de andere kunnen verschuivingen worden aangebracht. Middelen die niet worden besteed worden ook in beeld gebracht. Voortgang en resultaten worden gemonitord en gerapporteerd via de reguliere weg in de bestuurlijke rapportages.

Dekking

Indien het resultaat van de jaarrekening 2020 dit toelaat wordt € 650.000,- bestemd voor bovenstaande investeringskosten.

10 NOV 2020

Zaaknummer 177403

No. 5h BESLUIT

Aangenomen
du

MOTIE GEMEENTERAAD

Motie nummer:	2020-M0027 - gewijzigd
Datum indiening	9 november 2020

Onderwerp: Investerings voor omslag in sociaal domein

De raad van de gemeente Zutphen in vergadering bijeen d.d. 09-11-2020

Constaterende dat:

- I. De strategische visie op het sociaal domein "een sterke inclusieve samenleving" neerkomt op een grote omslag in de aanpak van de sociale problematiek in Zutphen.
- II. De gemeente structureel te weinig middelen ontvangt voor het takenpakket in het sociaal domein en er nog geen perspectief is dat het Rijk hiervoor structurele compensatie biedt.
- III. De gemeente Zutphen een bezuinigingsopgave heeft van 8,3 miljoen euro in het sociaal domein, waarvan 2,5 miljoen euro nog moet worden gehaald.
- IV.

Spreekt uit dat:

- a) In navolging van de motie verdieping sociaal domein, daadwerkelijk nu de verdieping in te gaan en die voorwaarden te scheppen, dat goede voorbeelden daadwerkelijk naar Zutphen gehaald kunnen worden ten einde de fundamentele verandering van "zorgen voor" naar "zorgen dat" te bewerkstelligen.
- b) Aanvullende acties nodig zijn om de transformatie in het sociaal domein te realiseren, zodat de gemeente de omslag kan maken van "zorgen voor" naar "zorgen dat", wat neerkomt op het verminderen van de hulpafhankelijkheid en het daadwerkelijk versterken van de preventie van sociale problematiek.
- c) Een versnelling in de omslag in het sociaal domein nodig is om de resterende bezuinigingen in het sociaal domein op een verantwoorde manier te realiseren.

Verzoekt het college:

1. Een investeringsprogramma voor de transformatie van het sociaal domein op te stellen.
2. Als dekkingsvoorstel hiervoor (indien het resultaat dat toelaat) een bestemmingsvoorstel te doen bij het opmaken van de Jaarrekening 2020.
3. Uiterlijk in maart 2021 een investeringsprogramma aan de Raad voor te leggen, waarin budget en beoogde resultaten opgenomen is.

Indiener(s): Jasper Bloem (PvdA), Martine Westerk (GroenLinks)

Mede-indiener(s): Nils Müller (SP)

Toelichting:

De strategische visie op het sociaal domein gaat uit van een omslag van "zorgen voor" naar "zorgen dat". Dit volgens de vier leidende principes van een verantwoordelijke samenleving, focus op preventie, zo dichtbij mogelijk en effectief en efficiënt. Om deze omslag daadwerkelijk te realiseren is het nodig dat deze principes vertaald worden in concrete stappen. Hiervoor verzoeken we het College een investeringsprogramma op te stellen, inclusief de middelen om deze stappen binnen enkele jaren in de praktijk te brengen.

Een aanvullende reden om de omslag in het sociaal te versnellen is het effect van de covid-19 pandemie om onze inwoners. De verwachting is dat meer inwoners geconfronteerd worden met financiële problemen en oplopende schulden. Meer mensen verkeren in sociaal isolement en mogelijk neemt de druk op de hulpverlening toe. Door Covid-19 neemt de urgentie toe om in het sociaal domein preventie voorop te stellen en daarbij te leren van andere gemeenten.

Een randvoorwaarde voor dit investeringsprogramma is dat het een bijdrage levert aan het realiseren van de bezuinigingsopgave in het sociaal domein. Een belangrijk onderdeel daarvan is het leren van de goede voorbeelden van andere gemeenten (dit ook conform de motie bij de begroting 2020-2023). Wat de indieners

betreft richt het investeringsprogramma zich vooral op een aanpak die in andere gemeenten effectief is gebleken of breiden we een aanpak uit die in de gemeente Zutphen succesvol is.

De voorliggende Programmabegroting 2021-2024 heeft een sluitend kader. Dat willen de indieners zo houden. We vragen het College om een bestemmingsvoorstel, gericht op het invullen van voornoemde doelen in het sociale domein, te doen bij de Jaarrekening 2020, indien het resultaat 2020 dat toelaat.

MOTIE GEMEENTERAAD

Zaaknummer 177483

Motie nummer:	27.
Datum indiening	9 november 2020

Onderwerp: Investerings voor omslag in sociaal domein

De raad van de gemeente Zutphen in vergadering bijeen d.d. 09-11-2020

Constateernde dat:

- I. De strategische visie op het sociaal domein "een sterke inclusieve samenleving" neerkomt op een grote omslag in de aanpak van de sociale problematiek in Zutphen.
- II. De gemeente structureel te weinig middelen ontvangt voor het takenpakket in het sociaal domein en er nog geen perspectief is dat het Rijk hiervoor structurele compensatie biedt.
- III. De gemeente Zutphen een bezuinigingsopgave heeft van 8,3 miljoen euro in het sociaal domein, waarvan 2,5 miljoen euro nog moet worden gehaald.

Spreekt uit dat:

- a) In navolging van de motie verdieping sociaal domein, daadwerkelijk nu de verdieping in te gaan en die voorwaarden te scheppen, dat goede voorbeelden daadwerkelijk naar Zutphen gehaald kunnen worden ten einde de fundamentele verandering van "zorgen voor" naar "zorgen dat" te bewerkstelligen.
- b) Aanvullende acties nodig zijn om de transformatie in het sociaal domein te realiseren, zodat de gemeente de omslag kan maken van "zorgen voor" naar "zorgen dat", wat neerkomt op het verminderen van de hulpafhankelijkheid en het daadwerkelijk versterken van de preventie van sociale problematiek.
- c) Een versnelling in de omslag in het sociaal domein nodig is om de resterende bezuinigingen in het sociaal domein op een verantwoorde manier te realiseren.

Verzoekt het college:

1. Een investeringsprogramma voor de transformatie van het sociaal domein op te stellen.
2. Als dekkingsvoorstel hiervoor de extra middelen uit de septembercirculaire te benutten die het Rijk heeft overgemaakt ter compensatie voor de tekorten in de Jeugdzorg en daarnaast (indien het resultaat dat toelaat) een bestemmingsvoorstel te doen bij het opmaken van de Jaarrekening 2020.
3. Uiterlijk in maart 2021 een investeringsprogramma aan de Raad voor te leggen, waarin budget en beoogde resultaten opgenomen is.

en gaat over tot de orde van de dag.

Indiener(s): Jasper Bloem (PvdA), Martine Westerik (GroenLinks),
Mede-indiener(s): Nils Müller (SP)

Toelichting:

De strategische visie op het sociaal domein gaat uit van een omslag van "zorgen voor" naar "zorgen dat". Dit volgens de vier leidende principes van een verantwoordelijke samenleving, focus op preventie, zo dichtbij mogelijk en effectief en efficiënt. Om deze omslag daadwerkelijk te realiseren is het nodig dat deze principes vertaald worden in concrete stappen. Hiervoor verzoeken we het College een investeringsprogramma op te stellen, inclusief de middelen om deze stappen binnen enkele jaren in de praktijk te brengen.

Een aanvullende reden om de omslag in het sociaal te versnellen is het effect van de covid-19 pandemie om onze inwoners. De verwachting is dat meer inwoners geconfronteerd worden met financiële problemen en oplopende schulden. Meer mensen verkeren in sociaal isolement en mogelijk neemt de druk op de hulpverlening toe. Door Covid-19 neemt de urgentie toe om in het sociaal domein preventie voorop te stellen en daarbij te leren van andere gemeenten.

Een randvoorwaarde voor dit investeringsprogramma is dat het een bijdrage levert aan het realiseren van de bezuinigingsopgave in het sociaal domein. Een belangrijk onderdeel daarvan is het leren van de goede voorbeelden van andere gemeenten (dit ook conform de motie bij de begroting 2020-2023). Wat de indieners betreft richt het investeringsprogramma zich vooral op een aanpak die in andere gemeenten effectief is gebleken of breiden we een aanpak uit die in de gemeente Zutphen succesvol is.

De voorliggende Programmabegroting 2021-2024 heeft een sluitend kader. Dat willen de indieners zo houden. Bovenop de middelen die in de voorliggende begroting beschikbaar zijn, ontvangt de gemeente conform de septembercirculaire (die pas na de begroting is uitgekomen), een bijdrage van het Rijk ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Het gaat om een incidenteel bedrag 1,138 miljoen euro in 2022. Deze middelen kunnen voor het investeringsprogramma ingezet worden zonder dat het effect heeft op het sluitend kader. In de motie stellen we voor om een deel van deze compensatie beschikbaar te stellen voor het investeringsprogramma. Daarnaast vragen we het College om een bestemmingsvoorstel, gericht op het invullen van voornoemde doelen in het sociale domein, te doen bij de Jaarrekening 2020, indien het resultaat 2020 dat toelaat.

